

Vážení a milí čtenáři,

jako každý rok, i letos jsme od vás v průběhu ledna dostali více dopisů a mailů, než v jiných měsících, což samozřejmě souvisí s novoročními blahopřáními (za všechny děkujeme) a s kupony anket, k nimž jste mnozí připojili pár řádek. Tak se na ně teď společně podívejme.

Služební „celinové“ obálky České pošty

Po desetileté přestávce začala Česká pošta v roce 2011 opět vydávat obálky určené k rozesílání novoročenek, nyní s vánočními motivy. Tyto CSO (tedy celinové služební obálky) nejsou v pravém smyslu slova skutečnými celinami, protože známky na nich přítiskně nejsou skutečnými známkami (chybí nominální hodnota). Striktně vzato jde o ilustraci připojenou k nápisu Věc poštovní služby / Service des postes, který by sám o sobě stačil jako označení, aby zásilka byla přepravena. Nepochybně však jde o úřední vydání, navíc spojené s reálným poštovním provozem, které má u nás tradici více než tři desetiletí. Obálky nejsou určeny k prodeji veřejnosti, a tak je řada sběratelů každý rok více či méně pracně shání. Sběratelé neupotřebených to mají z hlediska klasifikace snazší – vlastně existuje jen jediná varianta. Pokud jde o upotřebení, tam je situace složitější.

Právě těch se týkala otázka **Lukáše Horného z Havířova**: „Získal jsem loňskou vánoční obálku prošlou poštou, na které je jen adresa, ale **ne otisk razítka**. Jak ji mám ve sbírce zařadit?“ Podívejme se na možnosti. CSO se vyskytují jednak orazítkované z ochoty, neprošlou poštou a bez adresy. Ty doporučujeme klasifikovat podobně jako příležitostné dopisnice – tedy neupotřebené s otiskem razítka z ochoty (denního či různých příležitostných). Skutečně prošlé poštou (samozřejmě s adresou) pak mohou mít jednu z těchto podob: a) s razítkem přes známku; b) s razítkem vedle známky; c) bez otisku razítka. Z poštovního hlediska je správná možnost „b“, protože na každé listovní zásilce by mělo být otištěno podací razítko, a to přes známku. Protože ale „známka“ na CSO není skutečnou známkou (jak jsme si už řekli), měl by být otisk razítka umístěn vedle ní.

Varianta „a“, otisk přes „známku“, je tedy nesprávná, ale filatelisté jistě nezemoutí. Na rozdíl od varianty „c“, tedy obálek s adresou, ale bez otisku razítka. U těch totiž jen někdy můžeme poznat, zda byly přepraveny poštou (vyskytují se exempláře bez razítka, ale s řadou vytištěných oranžových značek pro automatizované třídění na dolním okraji), zatímco jindy nepoznáme, zda byly k přepravě připraveny, ale nakonec neodeslány (mohly být například předány s blahopřáním osobně), nebo zda je pošta opravdu přepravila. Přesto je doporučujeme považovat za upotřebené, a to s ohledem na provozní praxi, kdy bez ohledu na

předpis nám řada zásilek nevyplacených známkami (tedy Poštovné paušalované, Věc poštovní služby apod.) přichází do schránky neorazítkovaná.

Postcrossing

O téhle nové podobě sbírání cizokrajných pohlednic jsme psali už dvakrát (a máme radost, že nám na toto téma přišla řada vašich dopisů). Její obliba zjevně roste i u nás, o čemž svědčí skutečnost, že z České republiky se už do výměny zapojilo neuvěřitelných devět tisíc (!) účastníků – což je mimochodem o dost víc, než kolik je nyní členů Svazu českých filatelistů... Celkem si na celém světě bezmála půl milionů účastníků dosud vyměnilo skoro 22 milionů pohlednic, a tyto počty stále rostou (statistika je k nahlédnutí na www.postcrossing.com). Pořadatel každoročního Veletrhu Sběratel se proto rozhodl pozvat organizátory této internetové akce na letošní ročník, kde by Postcrossing měl mít svůj stánek. Česká pošta na podporu tohoto způsobu propagace zasílání pohlednic připravila příležitostné razítko, jehož autorem je David Vlček. Bude používáno na přepážce číslo 17 pražské Hlavní pošty, a to od pondělí 24. do pátku 28. února (a pak s aktualizovaným datem na Sběrateli).

V první den také vyjde nový pamětní list Známkové tvorby (PLZ 40) věnovaný právě Postcrossingu, s nalepenou příležitostnou známkou 21 Kč Světový den pošty a otiskem tohoto razítka. Listy mají už své sběratele, kteří se k jejich stálému odběru přihlásili buď na filatelistické přepážce Hlavní pošty v Praze (kde si je pak vyzvedávají osobně), nebo si je nechávají posílat poštou od Zásilkové služby ČP v Karlových Varech. Pokud tedy uvažujete o rozšíření svého sběratelského záběru, nejednodušší cestou, jak si nové PLZ zajistit, je přihlásit se k jejich odběru na jednom z těchto míst. A pro úplnost, prodejní cena nového listu je 30 Kč.

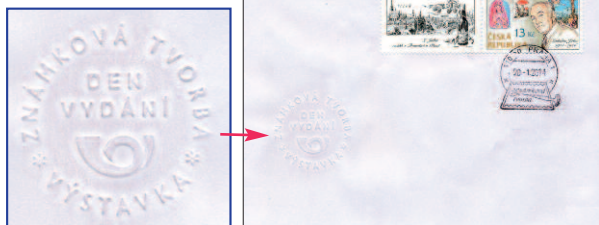
Akce České pošty k vydání nových známek

Už mnohokrát jsme informovali, že odbor známkové tvorby České pošty pořádá pro filatelisty setkání nad vycházejícími emisemi. Konají se vždy v den vydání nových poštovních známek, v prvním patře dvorany Hlavní pošty v Praze 1, Jindřišská ulice č. 14. Od půl třetí je tu otevřena výstavka podkladů známkové tvorby ČP, ve čtvrt na čtyři se představí výtvarníci-tvůrci konkrétní emise a od čtyř hodin probíhá jejich autogramiáda. Vstup na akci je zdarma, všichni zájemci jsou srdečně zváni.

Takových výstavek a setkání proběhly už čtyři desítky, vycházejí k nim zpravidla malé suvenýry – pamětní listy známkové tvorby (PLZ), které si návštěvníci mohou na místě zakoupit na filatelistické přepážce (pro velký zájem se doporučuje objednat si jejich stálý odběr).

Nyní odbor známkové tvorby ČP připravil pro návštěvníky výstavek další novinku – každý zájemce na místě zdarma obdrží na každou novou vydanou známku jednu čistou obálku běžného formátu, do níž je slepotiskem v levé části vytlačeno „razítko“ s nápi-

sem „Známková tvorba / Výstava / Den vydání“ a uprostřed logo České pošty – stylizovaná poštovní trubka. Na obálky si návštěvníci mohou nalepit nově vydanou známku (koupit ji mohou na přepážce č. 29 nebo 30), nechat ji na místě podepsat tvůrci a pak třeba napsat adresu a podat k přepravě na přepážce, nebo ji nechat orážkovat z ochoty. Vznikne tak vlastně osobitá „FDC“.

Exponetforum

I když se ve Filatelii snažíme přinášet aktuální informace, přece jen jsme omezeni měsíčním cyklem vydávání. V tomto směru je mnohem pružnější internet, na němž se novinky mohou objevit prakticky okamžitě. Asi nejstarším vydavatelem internetového deníku u nás je stránka www.japhila.cz, na internetu působí od května 1999, tedy patnáct let! (Sama značka Japhila je přitom ještě o devět let starší, takže příští rok oslaví neuvěřitelné čtvrtstoletí od svého založení – 1990.) Za tu dobu se její podoba samozřejmě značně změnila, vyrostla tu pověstná virtuální výstava Exponet, zatímco články a aktuality se přestěhovaly na blog Exponetforum. Určitě stojí za návštěvu – na téhle stránce je už vyvěšeno hodně přes tisíc příspěvků! Pro sběratele České republiky je užitečné, že se tu začerstva dozvědí o všech novinkách České pošty. Blog přitom najdete snadno: zadejte www.japhila.cz a pak klikněte nahoře uprostřed na tlačítko Exponet forum. Až to zkusíte, budete se vracet!

Nový hologram České pošty

Česká pošta se rozhodla pro změnu hologramu, který PTC používá na jejích výrobcích. Zásoba stávajícího je už prakticky vyčerpána. Nový je přitom oproti původnímu složitější a je v něm více grafických a textových prvků, jak je vidět na obrázku. Oznámení o změně hologramu je důležité například pro specializované sběratele známkových sešitků se samolepicími výplatními známkami, které jsou postupně dodávány na pošty (do novinkové služby tato technická změna samozřejmě dodávána nebude). V budoucnu se s ním budeme setkávat i na dopisnicích, PLZ a okrajích některých malých přepážkových listů tištěných ofsetem.

Ohlasy na Znaleckou hlídku

V rubrice Znalecká hlídka jsme v průběhu let přinesli velké množství článků a studií zabývajících se otázkami zkoumání pravosti v našem oboru. Podle vašich ohlasů víme, že většina čtenářů tyto informace přijímá se zájmem a vítá, že věnujeme takovou pozornost ochraně sběratelů před padělkami. Čas od času se ale naopak vyskytne hlas obávající se, že upozorňováním na padělky odradíme zájemce o sbírání poštovních známek. My si myslíme, že to není pravda – vždyť články nejsou

pouhými upozorněními na nebezpečí, ale podrobnými návody, jak ho rozpoznat a bránit se před ním.

Padělky tady byly od pradávna a budou tu asi, co svět světem bude stát. A nejen ve filatelii, čelíme jim v každodenním životě, jenom nám to nikdo tak často neopakuje. A nejde jen o napodobeniny luxusních kabelek prodávané ve vietnamských tržnicích. Týká se to i zboží denní potřeby, padělané jsou potraviny, nápoje, oblečení, boty, knihy, nosiče záznamu, kosmetika a voňavky, elektrospotřebiče, dokonce léky – a třeba i motorové pily. Samozřejmě, padělek teplákové bundy sice dlouho nevydrží, ale jinak od něj uživateli velké nebezpečí nehrozí. Ale padělaná hračka pro kojence může způsobit vážné zdravotní problémy a padělaný autodíl třeba i smrtelnou havárii. Před takovými padělkami samozřejmě nechceme zavírat oči a jsme rádi, když se o nich ze sdělovacích prostředků dozvídáme – což se ale, bohužel, neděje tak často, jak by bylo třeba. Stejně je to v našem oboru. Tady sice nejde o život ani o zdraví, ale o peníze, a to je přece kondenzovaný čas a úsilí, které jsme museli vynaložit, abychom je získali. Je pak spravedlivé, aby nás o ně někdo podvodně připravil? To jistě ne.

Proto máme radost, že právě Znalecká hlídka patří k nejocetovanějším částem Filatelie, jak se pravidelně dozvídáme z vašich kuponů v každoroční Anketě o nejlepší článek. A ještě víc nás těší, že se rozrůstá počet těch, kdo rubriku nejen čtou, ale reagují na ni a snaží se do ní přinášet nové náměty a témata.

Jana Věchtová nám v souvislosti s článkem V. Dražana v minulém čísle předložila padělek dvouhalérové známky **se čtyřmi kupony** – třemi s přetiskem a jedním polovičním. Padělatel přitom použil pravou známku (je ověřena značkou Mrňák) s levým kuponem a vpravo k ní přilepil třípásku kuponů s pravými přetisky. Slepění provedl vcelku zdařile (i když ve velkém zvětšení to lze samozřejmě poznat), ovšem neuvědomil si, že takto celek vypadat prostě nemůže – malý kupon totiž přísluší ke známce z levého okraje archu, zatímco kupony s přetiskem jsou na archu umístěny vpravo.

Lukáš Horný nám předložil řadu novodobých nebezpečných padělků západoněmeckých známek a aršků (o jednom z nich píšeme na jiném místě).

Jiří Švagr reagoval na minulou Listinu: „Po přečtení zprávy o **sudetském přetisku** Grottau ewig frei jsem si uvědomil, že něco podobného jsem již viděl. Uvědomil jsem si, že to bylo v aukcích Aukro, a abych zkrátil Vaše pátrání v dobových pramenech, rozhodl jsem se reagovat. Již od března 2013 tu prodejce Filatelie-Fedor z Kladna nabízí neustále nové a nové přetisky (mnohdy bizarní a neuvěřitelných podob) na všech možných známkách celého světa, včetně našeho území. U aukcí ze začátku uváděl, že známky pocházejí ze sbírky po starém sběrateli, známkám tak nerozumí, a proto za

jejich pravost nemůže ručit, aby se vyhnul případnému problému. Nyní píše již jen Neověřeno - bez záruky a chrlí nejrůznější přetisky dál a dál. A ani mu nevadí, že u některých píše, že mají katalog 30.000 Euro a prodá je jen za několik desítek nebo stovek korun. Zkuste se podívat na jeho aukce, třeba i skončené, jako 3884986458, 3884992142, 3884985047, 3885014976, 3884983341.“

Prodej padělků na Aukru je trvalý problém, na který jsme už vícekrát upozorňovali (na eBay a řadě dalších stránek je to stejné). Dokonce jsme o tom s Aukrem osobně jednali, a jeho obchodní zástupce nás ujistil, že pokud obdrží upozornění na padělky, nabídku prodejce zablokuje. A v tom je právě zakopaný pes – kdo by se měl takové upozorňovací agendě věnovat? Kdo by měl v desítkách a stovkách tisíc položek padělky vyhledávat? Toho se nemůže ujmout žádná instituce, tady si musejí solidárně pomoci sběratelé sami. Jsou-li si jisti, že jde o padělky ke škodě sběratelů, prodávané jako pravé, prostě o tom Aukro (či jinou stránku) informujte, a když se ukáže, že je takových případů u některého prodejce víc, asi s ním internetová firma rozváže spolupráci. Že to Aukro myslí vážně můžeme soudit z toho, že zavedlo Program ochrany kupujících, v jehož rámci slibuje plnou náhradu škody (tedy vrácení celé kupní ceny a poštovného) – a zablokování nabídek nepoctivých prodejců. Na své stránce dokonce radí, jak se oklamání zákazníci mohou obrátit na Policii s oznámením o podvodném jednání, a najdete tu i formulář oznámení, který můžete rovnou vyplnit.

V časopisu Filatelie se už mnoho let snažíme sběratelům ukázat, jak lze padělky vlastními silami rozpoznat. Bylo by tedy dobré získané zkušenosti využívat a na nepoctivé prodejce ihned upozornit.

Čtenář z Brna nám poslal mail k článku o **padělků žilkované desetikoruny PČ 1919** v prosincové Filatelii. „V poznámce pod čarou se autor zamýšlí, jestli má s tímto padělkem souvislost známý vystavovatel, spojovaný také s prodejem padělků. To si píšete, že má! Ta padělaná známka mu totiž patřila, stačí se podívat do jeho knihy Nejvzácnější československé poštovní známky ve sbírce Ludvíka Pytlíčka, kde je vyobrazena na straně 68! A podle mého názoru to není jediný padělek, který tu propaguje jako pravý.“ Knihu jsme si vypůjčili a čtenáři musíme dát za pravdu...

Vlevo titulní strana knihy „Nejvzácnější československé poštovní známky ve sbírce Ludvíka Pytlíčka“, uprostřed ilustrace z této knihy, vpravo padělek prodaný jako pravý na aukci v Brně bezmála za milion korun, popsáný ve F12/2013. Podle detailů je zřejmé, že jde o stejnou známku.

Poštovní schránky

Články o zajímavých poštovních schránkách (první už před několika lety napsal šéfredaktor Informací SČF J. Solc) inspirovaly několik čtenářů, aby nám poslali vlastní „úlovky“ z cest a dovolených. Byli mezi nimi i tvůrci našich poštovních známek, manželé **Libuše a Jaromír Knotkovi**, kteří nám napsali: „Protože na našich cestách také fotografujeme a pro sebe dokumentujeme budovy pošt a vzhled poštovních schránek, posíláme pár snímků z naší loňské cesty na Bali. Pošta a schránka je v městečku Kubu na východním pobřeží ostrova. Úřední hodiny kupodivu dodržují! Vše, co jsme odeslali našim známým, v pořádku došlo. K těm snímkům pod vodou: Je to taková místní kuriozita pro potapěče. V hloubce asi 15 m je potopená ka-

menná kaplička a v ní je kovová poštovní schránka, do které potapěči při ponoru vhadzují psaníčka na dekompresních desítkách nebo ve vodotěsných obalech. Jsou to různé vzkazy, či přání, aby se do těch míst ještě navrátili. Jestli to funguje, nám ale není známo. Srdečně zdraví Mirek a Líba Knotkovi. PS: Přikládáme dva snímky

pošty z Thajska, ostrov Ko Samui, Nathon - hlavní město ostrova. Jediná malá pošta v poměrně velkém, rušném

městě. Před vchodem papírová poštovní schránka. Když prší, musí ji přenést pod střechu do budovy.“

A rovnou nám – i vám, našim čtenářům, připojili cestovatelskou PF 2014. Rádi tlumočíme!

Na závěr ještě poděkování všem, kdo reagovali na náš dotaz, zda už uhradili členský příspěvek na letošní rok. Do databáze se nám totiž nenačetly některé došlé platby z přelomu listopadu a prosince, a tak jsme jich několik nebyli schopni identifikovat; už je to ale v pořádku.

A to je pro dnešek všechno, víc se nám do vymezeného místa nevešlo, na další témata se podíváme zase za měsíc.

Vaše redakce